



Силабус курсу

Цивільна безпека

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 26 Цивільна безпека

Спеціальність – 262 Правоохоронна діяльність

Освітньо-професійна програма - «Правоохоронна діяльність»

Рік навчання: I Семестр: 1 Кількість кредитів: 5

Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.е.н., професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності

Васильчишин Олександра Богданівна

Контактна інформація valexandra@gmail.com, +380970875059

Опис дисципліни

«Цивільна безпека» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері правоохоронної діяльності. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички з питань цивільного захисту, створення і підтримання здорових та безпечних умов праці, життєдіяльності людини.

По завершенню вивчення дисципліни «Цивільна безпека» студенти набудуть практичних навичок щодо оцінки рівня та стану безпеки, уміння реагувати на надзвичайні ситуації та приймати рішення щодо реалізації на практиці заходів (методів) захисту та ліквідації загроз.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2 2 / 2	1. Концептуальні основи цивільної безпеки	Знати категорійно-понятійний апарат з цивільної безпеки, особливості, особливості та механізм її забезпечення.	Тести, опитування

2 / 2 2 / 2	2. Публічна безпека в громадському транспорті	Знати нормативно-правові засади публічної безпеки, а також компетенцію правоохоронних органів згідно чинного законодавства щодо її забезпечення.	Тести, опитування
4 / 2 2 / 2	3. Основи формування цивільного захисту	Знати теоретико-правові засади функціонування системи цивільного захисту, режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту та функції цивільного захисту.	Тести, опитування
2 / 2 2 / 2	4. Надзвичайні ситуації та їх наслідки	Знати методи та інструментарій моніторингу НС, критерії переходу небезпечної події в надзвичайну ситуацію та новітні досягнення в теорії та практиці управління безпекою в НС.	Тести, опитування
4 / 2 2 / 2	5. Надзвичайні ситуації природного характеру	Вміти здійснити ідентифікацію та причини виникнення надзвичайної ситуації природного характеру, а також знати правила поведінки під час їх виникнення.	Тести, опитування
4 / 2 2 / 2	6. Надзвичайні ситуації техногенного характеру	Вміти здійснити ідентифікацію та причини виникнення надзвичайної ситуації техногенного характеру, а також знати правила поведінки під час їх виникнення.	Тести, опитування
2 / 2 2 / 2	7. Надзвичайні ситуації соціального та воєнного характеру	Вміти здійснити ідентифікацію та причини виникнення надзвичайної ситуації соціального та воєнного характеру, а також знати правила поведінки під час їх виникнення.	Тести, опитування
3 / 2 2 / 2	8. Захист населення та території від надзвичайних ситуацій	Уміння застосування методик з прогнозування та оцінки умов в зоні надзвичайної ситуації, розрахунку параметрів уражаючих чинників джерел НС, що контролюються і використовуються для прогнозування, визначення складу сил, засобів і ресурсів для подолання наслідків НС.	Тести, питання, групові дискусії
2 / 2 1 / 1	9. Організація евакуаційних заходів	Вміти здійснити та провести організацію евакуаційних заходів у разі настання надзвичайної ситуації. Розуміти, розробляти і впроваджувати превентивні та оперативні (аварійні) заходи цивільного захисту.	Тести, опитування

4 / 2 2 / 2	10. Безпека життєдіяльності як базова концепція сталого розвитку	Знати категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності та основні напрями її забезпечення.	Тести, опитування
2 / 2 1 / 1	11. Ризик як критерій і об'єкт забезпечення безпеки	Володіти методикою якісного аналізу небезпек, знати критерії оцінки ризику та процедуру визначення рівня небезпеки (об'єктів та процесів).	Тести, опитування
4 / 2 2 / 2	12. Законодавча та нормативно-правова база охорони праці	Знати нормативно-правові акти з питань охорони праці: кодекси, закони, постанови КМУ, накази.	Питання, диспути
2 / 2 2 / 2	13. Міжнародні інститути в системі забезпечення основоположних прав і свобод людини	Знати міжнародні правові документи, які декларують необхідність дотримання прав людини, а також міжнародні механізми захисту прав людини.	Опитування, підготовка презентацій
4 / 2 2 / 2	14. Безпека технологічного обладнання та процесів	Оволодіти теоретичними та практичним навичками з експлуатації та технічного обслуговування обладнання з умовами дотримання безпеки на підприємстві.	Тести
4 / 2 2 / 2	15. Надання першої домедичної допомоги	Вміти надати першу домедичну допомогу в різних екстремальних ситуаціях.	Практична робота

Літературні джерела

Нормативні акти:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР : URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Кодекс цивільного захисту України : Закон України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>
3. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
4. Про національну безпеку держави. Закон України від 21.06.2018 №2469-VIII URL: (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>)
5. Про Національну гвардію України Закон України Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 17, ст.594. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18>
6. Про оборону України: Закон України від 6 грудня 1991 року № 1932-XII 6 грудня 1991 року № 1932-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>
7. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію : Закон України від 21 жовтня 1993 року № 3543-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12>

8. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 року N 1550-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>
9. Про правовий режим воєнного стану. Закон України від 12 травня 2015 №389-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
10. Про затвердження Положення про добровільні формування цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2013 р. № 616. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616-2013-%D0%BF#n10>
11. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку. Закон України від 08.02.1995р. №39/95-ВР– URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
12. Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2013 р. № 787. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/787-2013-%D0%BF#Text>
13. Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 841. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/841-2013-%D0%BF/conv>
14. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP140011.html
15. Про затвердження типових положень про функціональну і територіальну підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2015 р. № 101. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP150101.html
16. Про затвердження Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. № 469. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469-2015-%D0%BF#n8>
17. Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року № 733 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2017-%D0%BF#Text>
18. Про затвердження типового плану запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 липня 2015 р. N 544. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP150544.html
19. Про затвердження Положення про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій: Наказ МВС України від 03.07.2014 № 631. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0853-14#n13>
20. Про затвердження Інструкції про порядок переведення органів Національної поліції України на посилений варіант службової діяльності: Наказ МВС України від 10.12.2015 № 1560. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/z0012-16/conv>

Основна література

1. Давигора Ю.І., Молотай В. А., Коломієць О.В., Демченко Ю. В., Кудлай А. О. Дії працівників органів Національної поліції при виникненні надзвичайних ситуацій.– К.: Національна академія внутрішніх справ, 2020. – с. 156.

2. Запорожець О., Михайлюк В., Халмурадов Б. та ін. Цивільний захист. Підручник. – К.: Центр учбової літератури. 2021. – 264 с.
3. Варивода К. С., Горденко С. І. Цивільний захист: підручник. Переяслав (Київ. обл.) : Домбровська Я. М., 2020. 596 с.
4. Михайлюк В.О., Халмурадов Б.Д. Цивільна безпека. Підручник. Центр навчальної літератури. 2019. – 160 с.
5. Баличева Н. В. Охорона праці та безпека життєдіяльності : словник-довідник: навч. посіб. /МОН України, Уманський державний пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. Н. В. Баличева. 2 – ге вид., допов. Умань : Візаві, 2020. 96 с
6. Бедрій Я., Малов В. Цивільний захист України. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Навчальна книга – Богдан. 2014. – 392 с.
7. Практичний посібник із цивільної безпеки. Допомога собі та іншим в умовах надзвичайних ситуацій. Посібник підготовлений ГО «Інтерньюз-Україна» у співпраці з Державною службою України з надзвичайних ситуацій в межах проєкту «Безпека (Ци)Вільних», який реалізується за підтримки Проєкту USAID «ГОВЕРЛА». – 2023. URL: <https://rozvytok-osvity.te.ua>
8. Левченко О.Г., Полукаров О.І., Зацарний В.В., Полукаров Ю.О., Землянська О.В. Охорона праці та цивільний захист. Охорона праці та цивільний захист: Підручник для студентів, які навчаються за спеціальностями галузей знань «Автоматизація та приладобудування». – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 420 URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/26895/1/OP_ta_TsZ_pidruchnyk.pdf
9. Давигора Ю.І., Молотай В. А., Коломієць О.В., Демченко Ю. В., Кудлай А. О. Дії працівників органів Національної поліції при виникненні надзвичайних ситуацій . – К.: Національна академія внутрішніх справ, 2020. – с. 156.
10. Міхеев Ю. В. Цивільний захист: навч. посіб. – Київ : Основа, 2014. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/18966>.
11. Зеркалов Д. В. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. – К.: Основа, 2011. – 526 с.
12. Левченко О., Полукаров О., Зацарний В. Охорона праці та цивільний захист: Підручник для студентів, які навчаються за спеціальностями галузей знань «Автоматизація та приладобудування». – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 420 с.
13. Зацарний В.В., Праховнік Н.А., Землянська О.В., Зацарна О.В. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. К.: НТУУ «КПІ» ІЕЕ, 2016. – електронне видання. URL: <http://ela.kpi.ua/kandle/123456789/18263>.
14. Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності: навч.-метод. Посібник. Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини; уклад. Нагайчук О.В. Умань: Візаві, 2019. 310 с

Допоміжна література

1. Vasylychyshyn O., Storozhenko L., Babkova T., Kuchmenko V., Kovalchuk V. The influence of social network on the system of public administration, law and order, and the judicial system. Journal of Law and Sustainable Development. Vol. 11 No. 11 (2023): P. 1-25. URL: <https://ojs.journalsdg.org/jlss/article/view/2027>
2. Vasylychyshyn O., Harkava V., Sheremet O., Sydorovych O., Bednik I., Paziuk A. Financial crimes in the context national economic security. AD ALTA: Journal Of Interdisciplinary Research (11/02-XXII.) P. 119-123. URL:

https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110222/papers/A_21.pdf

3. Васильчишин О.Б., Титор В.Й., Кекіш І.П. Національна безпека держави: особливості забезпечення у режимі воєнного стану. Економічний аналіз. Том 32. - 2022. –№4 – С.289-297.
4. Васильчишин О.Б., Колесніков А., Баранецька О., Мельник І Інформаційний базис роботи правоохоронних органів. Актуальні проблеми правознавства. – №3. – 2020. – С. 112-119.
5. Васильчишин О.Б., Ніпіаліді О.Ю. Сучасний стан охорони праці в Україні у контексті забезпечення її інноваційного розвитку. Актуальні проблеми правознавства. – №1. – 2020. – С. 164-169.
6. Васильчишин О. Б., Фаріон-Мельник А.І. Цивільна безпека. Навчально-методичні вказівки для студентів спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність». Тернопіль: ЗУНУ, 2023. – 47 с.
7. Баличева Н. В. Значення навчальної дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» у формуванні в здобувачів вищої освіти культури безпеки. Sciences of Europe. 2022. No 92. P. 51-53.
8. Біла книга, 2015. Національна гвардія України: Інформаційний бюлетень / К.: 2015. 107 с. URL: https://issuu.com/national_guard_of_ukraine/docs/bila_kniga_2015
9. Біла книга 2021. Служба зовнішньої розвідки України: Інформаційний бюлетень / К.: 2021. 71 с. URL: <https://szru.gov.ua/download/white-book/WB-2021.pdf>
10. Вандер К. О., Толкунов І. О., Ромін А. В.. Домедична допомога : навчальний посібник з курсу «Медицина надзвичайних ситуацій» Харків: НУЦЗУ, 2015. – 457 с.
11. Іванець Г. В. Прогнозування надзвичайних ситуацій техногенного характеру на основі статистичних даних моніторингу. Проблеми надзвичайних ситуацій. 2016. Вип. 23. С. 39-45
12. Григоренко Н.В. Зарубіжний досвід побудови системи надання державних послуг у сфері цивільного захисту. Теорія та практика державного управління. 2015-Вип 2. – С. 290-297.
13. Коробкін В., Михайлова А., Парталіян С. Біла книга цивільного захисту України як аналітичний документ щодо завдань та логіки дій розвитку ЄДСЦЗ. Надзвичайні ситуації: попередження та ліквідація. – Том 6 № 2 (2022). – С. 27-36.
14. Мельник В. І. Роль цивільного захисту в забезпеченні національної безпеки України в умовах євроінтеграції. Південноукраїнський правничий часопис. – 4-2022, Ч. 2. – С. 224-229.
15. Малеван О. Ю., Тереве́рзін Ю. П. Аналіз структури системи підготовки кадрів у сфері цивільного захисту. Державне управління: удосконалення та розвиток URL. — 2013. — № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua>.
16. Нікіфоренко В. Біла книга – 2020. Державна прикордонна служба України: Інформаційний бюлетень К.: 2020. 98 с. URL: https://dpsu.gov.ua/upload/%D0%91ila_kniga/%D0%92styp2020.pdf
17. Фаріон-Мельник А.І. Цивільна безпека (конспект лекцій, I модуль, частина I) навчально-методичні вказівки для студентів спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність». Тернопіль: ТНЕУ, 2020. – 47 с.
18. Фаріон-Мельник А.І. Цивільна безпека (конспект лекцій, I модуль, частина II) навчально-методичні вказівки для студентів спеціальності 262 «Правоохоронна

діяльність». Тернопіль: ТНЕУ, 2020. – 67 с.

19. Шароватова О.П., Морозов А.І. Роль і місце SOFT SKILLS в системі підготовки майбутніх фахівців з охорони праці. Охорона праці: освіта і практика проблеми та перспективи розвитку охорони праці. № 6 (94) (2021). – С. 17-19.

20. Небезпеки техногенного характеру: електронний помічник / МВС України. URL: https://mvs.gov.ua/ua/help_desk/3/Nebezpekitekhnogennogo-kharakteru.htm.

21. Farion A.I., Panasyuk V.M. Cybercrimes Cyber Law and Computer Programs for Security // International Conference “Advanced Computer Information Technologies”, University of South Bohemia, Czech Republic, ACIT’2018. P. 267-274. .URL:<http://ceur-ws.org/Vol-2300/Paper64.pdf>

22. Dluhopolskyi Oleksandr, Dluhopolska Tetiana, Farion Antonina, Karp Iryna, Zhukovska Alina, Kryvokulska Nataliia. The implementation of the eHealth system and anticorruption reforms (case of EU countries for Ukraine). International Conference “Advanced Computer Information Technologies”, University of South Bohemia, Czech Republic, ACIT’2019. – P. 346-349. URL:<https://ieeexplore.ieee.org/document/8779933>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Інструкція щодо виконання вимог техногенної безпеки, цивільного захисту та порядку дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій. URL: <https://www.tneu.edu.ua/civil-protection/>

2. 3. Наказ Про впровадження Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів із запобігання занесення і поширення на території ТНЕУ коронавірусної хвороби. URL: <https://www.tneu.edu.ua/civil-protection/>

3.. Наказ Щодо організації та проведення комплексного об'єктового навчання з цивільного захисту. URL: <https://www.tneu.edu.ua/civil-protection/>

4. European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations. URL: https://ec.europa.eu/echo/index_en

5. European Commision. URL: https://ec.europa.eu/info/index_en

Політика оцінювання

● Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма MOODLE, платформа ZOOM).

● Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-9) – опитування, тести, робота в MOODLE	20
Модуль 2 (теми 10-15) – опитування, тести, робота в MOODLE	20
Модуль № 3 письмова робота - КПІЗ (комплексна практичне індивідуальне завдання)	20
Екзамен (теми 1-15) – тести в MOODLE	40
	100

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом